

Kungsmarken

Långvarig hävd

Kungsmarken har brukats av människan under flera tusen år och har spår av en varierande hävd. Fornlämningar i området tyder på att området var åker redan under järnåldern.

Under senare delen av medeltiden ägdes Kungsmarken av biskopar i Lund. Området betades av biskopens hästar. I områdets nordvästra del finns det rester av en borg, Glumstorp. Borgen anlades då biskoparna ägde Kungsmarken.

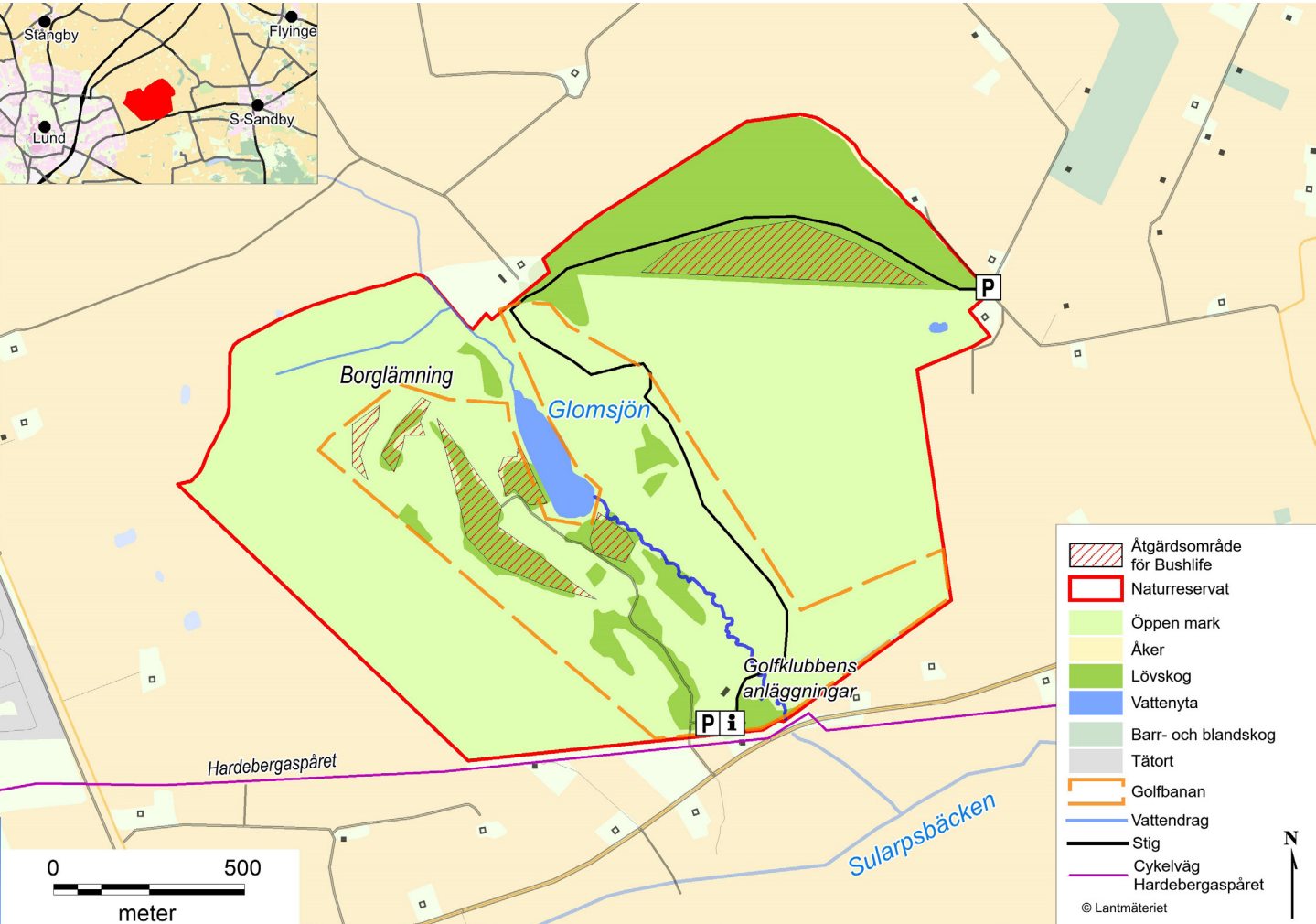
Från 1600-talet finns det säkra uppgifter på att området användes till både bete och slätter. Markerna har sedan dess växt igen i omgångar. Under en kort period på början av 1900-talet ägdes Kungsmarken av Södra Skånska infanteriregementet. Området användes som militärt övningsfält och vissa delar planterades med gran.

Golfbanan, som än idag finns i området, började anläggas 1936 på initiativ av Lundastudenter. Golfbanan utvidgades under 50-talet till dagens 18 hål. Kungsmarken ägdes då av Lunds Universitet.

Kungsmarken blev naturreservat 1974 med syftet att bevara områdets vetenskapliga, kulturhistoriska och sociala naturvärden.



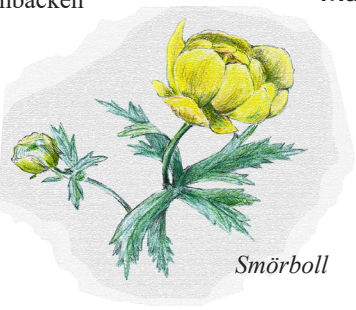
Glomsjön som ligger centralt i reservatet har bildats genom en dämning av Glombäcken.



Naturtyper

Kungsmarken ligger i ett svagt kuperat landskap. Glombäcken flyter fram från norr till söder och delar nästan naturreservatet på mitten. Under slutet på 1800-talet och början på 1900-talet rätades och fördjupades Glombäcken och kringliggande områden, som blev torrare än var innan sänkningen. Glomsjön som ligger centralt i naturreservatet har skapats genom att man har dämt Glombäcken. 2014 grävdes Glombäcken nedströms Glomsjön om och bäcken fick en slingrande fåra.

Centralt i reservatet ligger golfbanan. I anslutning till denna finns klungor med lövträd. I reservatets nordöstra del finns en sammanhängande yngre ekskog.



Smörboll

Omkringliggande betes- och ängsmarker breder ut sig som böljande kullar. Dessa betas av både kor och hästar som hjälper till att hålla landskapet öppet.

Mångfald av växter

ngåriga hävden, tillsammans med varierande ch fuktiga marker, har medfört att det finns en trikedom av växter i Kungsmarken. Man kan lera hundra olika kärlväxter i området.

r och söder om Glomsjön är mångfalden som st. Under månaderna maj till juli blommar tter- och betesmarkerna i gult och violett av llvivor och St Pers nycklar.



Ekoexhanen har stora välutvecklade käkar och är lätt att känna igen. När det blir kamp om honorna använder hanarna sina käkar för att slåss. Vinnaren får privilegiet att para sig.

Ekoexen - trädens majestätiska skalbagge

Genom att veteranisera, göra skador på träden så att de bildar håligheter och mulm (trämjöl), på ett stort antal ekar i området hoppas man att den majestätiska ekoexen ska hitta till reservatet.

Ekoexen är Europas största skalbagge, hanen kan bli upp till 8,5 cm. Äggen läggs i marken vid rötangripna stubbar och rötter. Det är även här som larven lever och utvecklas. Larvutvecklingen är lång och det kan ta hela fem år innan den förpuppas och utvecklas till skalbagge.

Ekoexen suger sav från ekar och lever i miljöer med gammal ekskog.



Friluftsliv

Om du vill se dig om i reservatet, så finns en utmarkerad stig du kan gå. Den utgår från parkeringen vid golfklubbens anläggning. Tänk på att ta hänsyn till golfspelarna och akta dig för bollar.

Bushlife

Projektet BushLife arbetar för att förbättra och återskapa livsmiljöer för de många arter som har sin hemvist i våra skånska träd- och buskrika betesmarker.

Hagmarker och slätterängar med stora träd och spridda buskar är värdefulla. Förutom att vi människor tilltalas av denna miljö så är många arter av skalbaggar, svampar, lavar, mossor, fåglar och fladdermöss beroende av den för sin överlevnad. För bara 100 år sedan var ekhagmarkerna en vanlig syn i Skåne men från 1900-talets början har jordbruket förändrats kraftigt och många hagmarker och slätterängar har odlats upp eller växt igen. Det är här projektet BushLife ska göra en insats.

Insatser ska göras i 18 skånska Natura 2000-områden. Målet är att öka livslängden på gamla träd, samt att skapa ett varierat mark- och buskskikt. Drygt 620 ha skånska träd- och buskrika gräsmarker ska restaureras tills projektet avslutas 2020. I flera av dessa marker finns ett stort behov av att röja i buskskiktet som har blivit helt slutet. I andra områden behöver fler buskar och träd planteras. Det kommer att skapas omväxlande gräsmarker och därmed förutsättningar för en större biologisk mångfald.

Insprängt i reservatet finns en golfbana med 18 hål.



Under månaderna maj till juli blommar ett stort antal kärlväxter på Kungsmarken. En av dessa är den färgstarka orkidén Sankt Pers nycklar. Blommans färg kan variera kraftigt men vanligast är olika nyanser av rosa.



Många växtarter, bland annat alla Sveriges orkidéer, är fridlysta.

I reservatet Kungsmarken ska man inom projektet Bushlife genomföra följande åtgärder:

- * Träd och buskar ska röjas för att undvika igenväxning av betesmarkerna och för att ge plats åt större träd.
- * Buskar ska planteras för att skapa blomrika bryn kring golfbanan.
- * 100 träd ska *veteraniseras*, vilket betyder att man på ett kontrollerat sätt ger träden skador som inte kan läka. Svampar och andra nedbrytningsorganismer kan då angripa träden, så att det blir håligheter och kan bildas mulm (trämjöl där insekter trivs).
- * Mulmholkar ska placeras ut.

Målet med projektet är att utveckla 16 ha ung ekskog som ska omvandlas till öppen mark med spridda träd och buskar. Naturtyper som kommer påverkas är näringsrik ekskog och trädklädd betesmark.

Mulmholkar

Det är ont om ihåliga träd i många skogar. Framför allt ekar och andra grova lövträd som åldras får ett innanmäte av så kallad ”mulm” - trämjöl och rester av de svampar som brutit ned träet.



Under senare år har man börjat tillverka mulmholkar, efter en idé från Windsor Castle i England, där syftet med holkarna är att efterlikna miljön som finns i de ihåliga trädstammarna.



Kungsmarken ligger i västra Skåne ca 2 km öster om Lund.

Om du kör från Lund mot Södra Sandby är det skyltat till Kungsmarken in till vänster. Hardebergaspåret går förbi reservatet och man kan även ta sig till reservatet med cykel.

Tänk på detta när du besöker naturreservatet!

- * Mark, stenar och fasta naturföremål får inte skadas
- * Gärdesgårdar och rösen får inte skadas
- * Du får inte plocka, gräva upp eller på annat vis skada växter
- * Motordrivna fordon och cykel får endast framföras på anvisade vägar
- * Tält, husvagn får inte ställas upp inom reservatet
- * Du får inte göra upp eld
- * Hunden ska hållas kopplad året runt
- * Du får inte använda radio, musikinstrument eller dylikt på störande sätt
- * Att sätta upp skyltar, tavla, affischer eller plakat är inte tillåtet inom reservatet

Fullständiga föreskrifter för besökare finns angivna på skyltar i reservatet.

Information

Länsstyrelsen i Skåne
Miljöavdelningen
205 15 MALMÖ
010-224 10 00

www.lansstyrelsen.se/skane



www.bushlife.se

Produktion: Ekologgruppen i Landskrona AB
På uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne
Foto: Ekologgruppen
Illustration: Katarina Månsson, BrizaNatur (övriga) och Birgitta Bengtsson, Ekologgruppen (smörboll)
Tryckår: 2018



Länsstyrelsen
Skåne

NATURRESERVAT I SKÅNE



Kungsmarken

